

Bilaga 2 till kommunfullmäktiges protokoll 2012-04-02 § 4

Svar på interpellation (2011:40) av Jonas Eklund (MP) om otydliga miljökrav i stadens upphandling

Johan Eklund har i en interpellation ställt följande frågor till mig.

1. Anser du att stadens rutiner för att ställa miljökrav i upphandlingen fungerar bra?
2. Har alla stadens förvaltningar den egna miljökompetens som krävs för att formulera och ställa relevanta miljökrav i sina upphandlingar? Vilka tjänster står i så fall för den kompetensen i de organisationer som saknar miljösamordnare?
3. Hur stor andel av stadens upphandlare har någon utbildning i konsten att ställa miljökrav? Anser du att alla upphandlare bör få sådan utbildning, t.ex. i samarbete med miljöstyrningsrådet?
4. Vilka åtgärder kommer majoriteten att vidta för att alla stadens nämnder och bolag ska upphandla med miljökrav som inte är omöjliga eller till intet förpliktande, utan faktiskt gör skillnad?

Jag vill ge följande svar:

1.
Stadens upphandlingsorganisation är till stor del decentraliserad. Den nämnd som ansvarar för en upphandling ansvarar också för att den genomförs i enlighet med stadens styrdokument. Det innebär att arbetet ska ske i enlighet med upphandlingspolicyn, men också i enlighet med miljöprogrammet där det finns ett flertal mål som har bäring på upphandling av varor och tjänster, vilket jag sammantaget tycker är en bra arbetsordning.

Serviceförvaltningen genomför centrala ramavtalsupphandlingar av standardiserade varor och tjänster, medan mer verksamhetsnära upphandlingar genomförs på respektive nämnd. Vid de centrala ramavtalsupphandlingarna där det ofta rör sig om stora volymer och stor presumtiv miljöpåverkan (ex livsmedel, bilar, tvätt, arbetskläder) finns stor erfarenhet bland upphandlarna att ställa miljökrav och ofta med tydliga kopplingar till miljöprogrammets mål.

Med en decentraliserad organisation följer att det är upp till respektive nämnd att göra en avvägning mellan pris och andra krav på varan/tjänsten såsom kvalitet, miljö etc. Eftersom tekniska förutsättningar ändras fort i många branscher och olika köparens behov ser olika ut så är det svårt att en gång för alla fastslå vilka miljökrav som ska ställas i en upphandling och på vilket sätt de ska ställas.

2.
Alla stadens förvaltningar har tillgång till den miljökompetens som krävs för att formulera och ställa relevanta miljökrav i sina upphandlingar. För att stödja nämndernas arbete har stadsledningskontoret, tillsammans med miljönämnden tagit fram hjälpdokument som nämnderna kan arbeta efter.

Väldigt många i staden är involverade i upphandlingsfrågor som upphandlare eller beställare och naturligtvis varierar graden av erfarenhet och kompetens i dessa frågor. Viktigt är att de som är med och formulerar krav vet var mer information finns att tillgå. I och med att intresset för miljökrav i upphandlingar har ökat har stadsledningskontoret vid sina nätverksträffar för upphandlare i staden vid flera tillfällen lyft fram framgångsrika projekt, hänvisat till Miljöstyrningsrådets konferenser och mallar samt diskuterat aktuella rättsfall inom området.

3.

Frågan om hur många det är som har särskild utbildning ”i konsten att ställa miljökrav” är svår att svara på. 40-50 upphandlare kommer regelbundet på stadsledningskontorets nätverksträffar en gång i månaden där dessa frågor har diskuterats. Många av stadens upphandlare har också varit på utbildningar i frågan anordnade av ex Miljöstyrningsrådet, Sveriges Kommuner och Landsting etc.

Det finns ett stort utbud av kurser/konferenser och material att tillgå vid eventuella behov av ytterligare kompetensutveckling. I stadsledningskontorets enkät till stadens upphandlare för 2010 uppger 5 av 6 (83 %) av respondenterna att de regelbundet använder sig av upphandlingsinformationen på intranätet där miljörelaterade guider finns.

4.

Spridning av information och goda exempel är en nyckel i den upphandlingsorganisation som staden har. Utöver arbetet med det nya miljöprogrammet som kommer att ha bäring på många av stadens upphandlingar får stadsledningskontoret fortsätta att bistå med information, stöd och råd till de nämnder som gör mer verksamhetsnära upphandlingar.

Stockholm den 16 september 2011

Sten Nordin
Finansborgarråd